EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 6.11.2007
KOM(2007) 661 galutinis

Pasiūlymas

**TARYBOS SPRENDIMAS**

**dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystėje su Turkija, panaikinantis Sprendimą 2006/35/EB**

(pateikta Komisijos)

## AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Remdamasi 2005 m. lapkričio 9 d. Komisijos pateiktu pasiūlymu, 2006 m. vasario 23 d. Taryba patvirtino persvarstytą Stojimo partnerystę su Turkija. Partnerystėse numatyti trumpalaikiai ir vidutinės trukmės prioritetai. Todėl Komisija mano esant tikslinga teikti pasiūlymą dėl atnaujintos Stojimo partnerystės su Turkija.

Ši ketvirtoji Stojimo partnerystė su Turkija grindžiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 390/2001 nuostatomis. Šiame reglamente numatoma, kad Taryba, Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia dėl Stojimo partnerystėje, kuri bus pateikta Turkijai, numatomų principų, prioritetų, tarpinių tikslų ir sąlygų, taip pat dėl vėlesnių jai taikytinų svarbių pakeitimų.

Siekdamos tinkamai įgyvendinti Stojimo partnerystę, kompetentingos Turkijos valdžios institucijos turėtų parengti planą su tvarkaraščiu ir konkrečiomis priemonėmis, kuriomis Turkija ketina siekti šio tikslo. Komisija reguliariai stebės prioritetų įgyvendinimą.

Stojimo partnerystės prioritetai sudaro Bendrijos finansinės paramos, kuri ir toliau bus teikiama pagal atitinkamas finansines priemones, visų pirma pagal 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA), programavimo pagrindą.

Siūlomas Tarybos sprendimas neturi finansinio poveikio. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija ragina Tarybą priimti pridedamą Tarybos sprendimo pasiūlymą.

Pasiūlymas

**TARYBOS SPRENDIMAS**

**dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystėje su Turkija, panaikinantis Sprendimą 2006/35/EB**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 390/2001 dėl paramos Turkijai pagal pasirengimo stojimui strategiją, visų pirma dėl Stojimo partnerystės įkūrimo[1], ypač į jo 2 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Reglamente (EB) Nr. 390/2001 numatoma, kad Taryba, Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia dėl Stojimo partnerystėje, kuri bus pateikta Turkijai, numatomų principų, prioritetų, tarpinių tikslų ir sąlygų, taip pat dėl vėlesnių jai taikytinų svarbių pakeitimų.

(2) Tuo remdamasi 2001 m. ir 2003 m. Taryba priėmė Stojimo partnerystę su Turkija[2].

(3) 2004 m. Komisijos rekomendacijoje dėl Turkijos pabrėžiama, kad Europos Sąjunga turėtų toliau stebėti politinių reformų procesą, o 2005 m. turėtų būti pateiktas persvarstytos Stojimo partnerystės pasiūlymas. Taryba priėmė persvarstytą partnerystę 2006 m. vasario mėn[3].

(4) 2004 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba nutarė, kad Europos Sąjunga, remdamasi Stojimo partneryste, kurioje nustatyti reformų proceso prioritetai, toliau atidžiai stebės, kaip vyksta politinės reformos.

(5) 2005 m. spalio 3 d. valstybės narės pradėjo derybas su Turkija dėl jos narystės Europos Sąjungoje. Šių derybų raida priklausys nuo Turkijos rengiantis narystei daromos pažangos, kuri bus vertinama, *inter alia*, pagal tai, kaip įgyvendinama nuolat persvarstoma Stojimo partnerystė.

---

1 OL L 58, 2001 2 28, p. 1.

2 Sprendimas 2001/235/EB (OL L 85, 2001 3 24, p. 13) ir Sprendimas 2003/398/EB (OL L 145, 2003 6 12, p. 40).

3 Sprendimas 2006/35/EB (OL L 22, 2006 1 26, p. 34–50).

(6) Komisijos dokumente „Plėtros strategija ir pagrindiniai 2006–2007 m. uždaviniai“ nurodyta, jog partnerystės bus atnaujintos 2007 m. pabaigoje.

(7) 2006 m. birželio 12 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA)[4], kuriuo nustatomas naujas finansinės paramos narystės siekiančioms šalims pagrindas.

(8) Todėl tikslinga priimti persvarstytą Stojimo partnerystę, kuria būtų atnaujinta dabartinė partnerystė, siekiant nustatyti atnaujintus tolesnio darbo prioritetus, remiantis Turkijos pasirengimo tolesnei integracijai į Europos Sąjungą 2007 m. pažangos ataskaitos išvadomis.

(9) Kad pasirengtų Europos Sąjungos narystei, Turkija turėtų parengti planą, kuriame būtų numatytas tvarkaraštis ir konkrečios priemonės Stojimo partnerystės prioritetiniams klausimams spręsti.

(10) Sprendimas 2006/35/EB turėtų būti panaikintas,

NUSPRENDĖ:

*1 straipsnis*

Stojimo partnerystės su Turkija principai, prioritetai, tarpiniai tikslai ir sąlygos pateikiami priede.

*2 straipsnis*

Stojimo partnerystės programos įgyvendinimą, remdamosi metinėmis Komisijos ataskaitomis, tikrina ir stebi Asociacijos susitarimu įkurtos institucijos ir Taryba.

*3 straipsnis*

Sprendimas 2006/35/EB yra panaikinamas.

*4 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu*
*Pirmininkas*

[4] OL L 210, 2006 7 31, p. 82.

## PRIEDAS: 2007 m. TURKIJOS STOJIMO PARTNERYSTĖS PROGRAMA

### 1. ĮŽANGA

Europos Vadovų Taryba 1997 m. gruodžio mėn. susitikime Liuksemburge nusprendė, kad Stojimo partnerystė yra pagrindinis patobulintos pasirengimo stojimui strategijos elementas, kuria visų formų parama šalims kandidatėms sutelkiama į vientisą sistemą. Tokiu būdu Bendrija savo paramą skiria konkretiems kiekvienos šalies kandidatės poreikiams, siekdama padėti įveikti konkrečias su stojimu susijusias problemas.

Pirmąją Stojimo partnerystę su Turkija Taryba priėmė 2001 m. kovo mėn. 2002 m. spalio mėn. Komisijos Plėtros strategijos dokumente buvo nurodyta, kad Komisija pasiūlys persvarstytą Stojimo partnerystę su Turkija. 2003 m. kovo mėn. Komisija pateikė persvarstytą Stojimo partnerystę, kurią Taryba patvirtino tų pačių metų gegužės mėn. 2004 m. spalio mėn. pateiktoje rekomendacijoje Komisija pasiūlė, kad siekdama užtikrinti politinių reformų proceso tvarumą ir negrįžtamumą, ES toliau atidžiai stebėtų pažangą vykdant politines reformas. Komisija taip pat pasiūlė 2005 m. priimti persvarstytą Stojimo partnerystę. Atsižvelgiant į numatomą pažangą įgyvendinant trumpalaikius Partnerystės prioritetus, įprasta partnerystes atnaujinti kas antrus metus. Todėl Komisija siūlo atnaujinti Stojimo partnerystę.

Turkija turėtų parengti planą, kuriame būtų pateiktas tvarkaraštis ir konkrečios priemonės, skirtos prioritetiniams Stojimo partnerystės klausimams spręsti.

Persvarstyta Stojimo partnerystė suteikia pagrindą įvairioms politinėms ir (arba) finansinėms priemonėms parengti, kurios bus naudojamos padėti Turkijai pasirengti narystei. Persvarstyta Stojimo partnerystė suteiks pagrindą politinių reformų vykdymui ateityje; ja taip pat bus remiamasi vertinant būsimą pažangą.

### 2. PRINCIPAI

Pagrindiniai prioritetiniai klausimai, kuriuos turi išspręsti Turkija, yra susiję su jos gebėjimu atitikti 1993 m. Kopenhagos Vadovų Tarybos nustatytus kriterijus ir 2005 m. spalio 3 d. Tarybos priimtose bendrosiose derybų nuostatose išdėstytus reikalavimus.

### 3. PRIORITETAI

Šioje Stojimo partnerystėje išvardyti prioritetai buvo pasirinkti manant, jog yra realu tikėtis, kad šalis gali šiuos klausimus išspręsti arba per kelis ateinančius metus padaryti didelę pažangą juos spręsdama. Skiriami trumpalaikiai prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per ateinančius vienerius dvejus metus, ir vidutinės trukmės prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per artimiausius trejus ketverius metus. Prioritetai yra susiję su teisės aktais ir jų įgyvendinimu.

Persvarstytoje Stojimo partnerystėje nurodomos prioritetinės Turkijos rengimosi narystei sritys. Vis dėlto Turkija turės išspręsti visas pažangos ataskaitose nurodytas problemas ir konsoliduoti politinių reformų procesą ir taip užtikrinti jo negrįžtamumą ir vienodą įgyvendinimą visoje šalyje ir visais administracijos lygiais. Taip pat svarbu, kad Turkija įvykdytų įsipareigojimus derinti teisės aktus ir įgyvendinti *acquis*, laikydamasi įsipareigojimų pagal Asociacijos susitarimą, įsipareigojimų dėl muitų sąjungos ir susijusių EB ir Turkijos Asociacijos tarybos sprendimų, pavyzdžiui, dėl prekybos žemės ūkio produktais režimo.

### 3.1. Trumpalaikiai prioritetai

**Politinis dialogas**

**Demokratija ir teisinė valstybė**

***Viešasis administravimas***

– Tęsti viešojo administravimo ir personalo politikos reformą, siekiant užtikrinti didesnį veiksmingumą, atskaitomybę ir skaidrumą.

– Stiprinti vietos administracijos institucijas reformuojant centrinę administraciją, perduodant valdžią vietos administracijos institucijoms ir suteikiant joms reikiamus išteklius.

– Priimti ir įgyvendinti teisės aktus, kuriais būtų sukurta gerai veikianti ombudsmeno sistema.

***Saugumo pajėgų civilinė kontrolė***

– Toliau siekti, kad civilinė kariuomenės kontrolė atitiktų ES valstybių narių praktiką. Užtikrinti, kad kariuomenė nesikištų į politinius reikalus ir kad civilinės valdžios institucijos visapusiškai vykdytų priežiūros funkcijas saugumo klausimais.

– Imtis veiksmų, kad, sprendžiant saugumo klausimus, būtų pasiekta didesnė atskaitomybė ir skaidrumas.

– Sukurti visapusišką parlamentinę karo ir gynybos politikos bei visų su ja susijusių išlaidų kontrolę, taip pat pasitelkiant išorės auditą.

– Karo teismų jurisdikciją apriboti vien tik karinio personalo karinių pareigų vykdymu.

***Teismų sistema***

– Stiprinti pastangas, taip pat organizuojant mokymus, užtikrinti, kad teismai su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis susijusias teisines nuostatas aiškintų laikydamiesi Europos žmogaus teisių konvencijos ir vadovaudamiesi Europos žmogaus teisių teismo praktika bei Turkijos konstitucijos 90 straipsniu.

– Užtikrinti teismų sistemos, visų pirma Aukščiausiosios teisėjų ir prokurorų tarybos ir tikrinimo sistemos, nepriklausomumą nuo kitų valstybės institucijų. Konkrečiai užtikrinti, kad Aukščiausioji teisėjų ir prokurorų taryba atstovautų visai teismų sistemai.

– Didinti teisminių institucijų veiksmingumą, visų pirma stiprinant jų institucinius gebėjimus ir priimant naują Civilinio proceso kodeksą.

– Toliau steigti regioninius tarpinius apeliacinius teismus.

***Kovos su korupcija politika***

– Sukurti visapusišką kovos su korupcija strategiją ir įsteigti centrinę įstaigą, kuri stebėtų ir prižiūrėtų jos įgyvendinimą. Pagerinti visų susijusių institucijų koordinavimą.

– Užtikrinti Reglamento dėl valstybės tarnautojų etiško elgesio principų įgyvendinimą ir taikyti jo nuostatas taip pat ir išrinktiems pareigūnams, teisėjams, akademiniam ir kariniam personalui.

– Atsižvelgiant į Europos gerąją patirtį apriboti politikams ir valstybės tarnautojams suteiktą imunitetą ir patobulinti politinių partijų ir rinkimų kampanijų finansavimo skaidrumą reglamentuojančius teisės aktus.

**<u>Žmogaus teisės ir mažumų apsauga</u>**

***Tarptautinės žmogaus teisių teisės laikymasis***

– Ratifikuoti JT konvencijos dėl kankinimų neprivalomą protokolą, kuriame numatoma sukurti kalinimo įstaigų nepriklausomos stebėsenos sistemą.

***Europos Žmogaus Teisių Teismas***

– Laikytis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir užtikrinti, jog būtų visiškai vykdomi Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai.

– Iš dalies pakeisti Baudžiamojo proceso kodeksą, kad būtų užtikrinta teisė į pakartotinį teisminį bylos nagrinėjimą po atitinkamo Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo.

***Žmogaus teisių puoselėjimas ir užtikrinimas***

– Sukurti nepriklausomą, tinkamai finansuojamą nacionalinę žmogaus teisių instituciją, remiantis atitinkamais JT principais.

– Tęsti teisėsaugos institucijų personalo mokymą žmogaus teisių ir tardymo metodų srityje.

***Pilietinės ir politinės teisės***

*Kankinimų ir netinkamo elgesio prevencija*

– Užtikrinti, kad būtų įgyvendintos priemonės, priimtos vykdant visiško nepakantumo kankinimams ir netinkamam elgesiui politiką, remiantis Europos žmogaus teisių konvencija ir Europos kankinimų prevencijos komiteto rekomendacijomis.

– Užtikrinti, kad visoje šalyje būtų įgyvendinamas Stambulo protokolas, visų pirma padidinant kompetenciją medicinos srityje.

– Aktyviau kovoti su nebaudžiamumu. Užtikrinti, kad prokurorai laiku ir veiksmingai atliktų bylų tyrimus, kurie leistų teismams nustatyti ir nubausti nusikaltėlius.

*Galimybė kreiptis į teismines institucijas*

– Stiprinti pastangas užtikrinti tinkamą teisinę pagalbą ir kvalifikuotų vertėjų paslaugas.

*Žodžio laisvė*

– Vadovaujantis Europos žmogaus teisių konvencija ir remiantis Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika persvarstyti žodžio laisvę, įskaitant spaudos laisvę, reglamentuojančius teisės aktus.

– Atitaisyti padėtį asmenų, patrauktų baudžiamojon atsakomybėn arba nuteistų už tai, kad nenaudodami smurto išreiškė savo nuomonę.

*Susirinkimų ir asociacijos laisvė*

– Toliau įgyvendinti visas reformas, susijusias su asociacijų ir taikių susirinkimų laisve, remiantis Europos žmogaus teisių konvencija ir su ja susijusia teismų praktika. Įgyvendinti priemones, kurios užkirstų kelią pernelyg dažnam saugumo pajėgų jėgos naudojimui.

– Politines partijas reglamentuojančius teisės aktus suderinti su ES valstybių narių gerąja patirtimi šioje srityje.

*Pilietinės visuomenės organizacijos*

– Toliau stiprinti šalies pilietinės visuomenės vystymąsi ir jos dalyvavimo formuojant viešąsias politikos kryptis galimybes.

– Lengvinti ir skatinti visų sektorių Turkijos pilietinės visuomenės ir Europos partnerių atvirą bendravimą ir bendradarbiavimą.

*Religijos laisvė*

– Remiantis Europos žmogaus teisių konvencija ir EŽTT praktika persvarstyti religijos laisvės pagrindus nustatančius teisės aktus.

– Užtikrinti, kad ne musulmonų tikėjimo bendruomenės turėtų galimybę gauti juridinio asmens statusą ir naudotis savo teisėmis.

– Užtikrinti galimybę ne musulmonų tikėjimo mažumoms gauti aukštąjį religinį išsilavinimą, taip pat jų dvasininkų mokymo galimybę.

– Užtikrinti vienodas sąlygas Turkijos ir užsienio piliečiams naudotis religijos laisve dalyvaujant organizuotų religinių bendruomenių gyvenime.

– Priimti teisės aktus, kuriais būtų užkirstas kelias pakartotiniam teisminiam persekiojimui ir nuteisimui asmenų, dėl sąžinės arba religinių priežasčių atsisakiusių atlikti karinę tarnybą.

***Ekonominės ir socialinės teisės***

*Moterų teisės*

– Tęsti priemones esamiems teisės aktams, susijusiems su moterų teisėmis ir visų rūšių smurtu prieš moteris, įskaitant nusikaltimus, padarytus dėl garbės, įgyvendinti. Remiantis galiojančiais teisės aktais užtikrinti specialius mokymus teisėsaugos institucijose, savivaldybėse bei kitose atsakingose institucijose bei teisėjų ir prokurorų mokymus; visose didesnėse savivaldybėse įrengti prieglaudas moterims, kurioms gresia smurtas.

– Toliau didinti plačiosios visuomenės, visų pirma vyrų, informavimą lyčių klausimais; didinti moterų reikšmę visuomenėje, be kita ko skatinant jų lavinimąsi ir dalyvavimą darbo rinkoje bei politiniame ir socialiniame gyvenime; siekiant šių tikslų remti moterų organizacijų vystymąsi.

*Vaikų teisės*

– Užtikrinti visišką Vaikų apsaugos įstatymo įgyvendinimą ir skatinti vaikų teisių apsaugą remiantis ES ir tarptautiniais standartais.

– Toliau dėti pastangas spręsti vaikų darbo problemą ir pagerinti gatvės vaikų padėtį.

*Darbo teisės ir profesinės sąjungos*

– Užtikrinti visų profesinių sąjungų teisių, visų pirma teisių jungtis į organizacijas, streikuoti ir vesti kolektyvines derybas, laikymąsi, remiantis ES standartais ir atitinkamomis Tarptautinės darbo organizacijos konvencijomis.

– Toliau stiprinti socialinį dialogą, paprastinti ir skatinti bendradarbiavimą su ES partneriais.

*Kovos su diskriminacija politika*

– Užtikrinti įstatymais ir veiksmais visapusišką visų asmenų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, nediskriminuojant ir nepriklausomai nuo kalbos, politinių pažiūrų, lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos, pagarbą.

– Stiprinti pastangas pataisyti mokslo programas ir vadovėlius, kad iš jų būtų pašalinta diskriminuojanti kalba.

***Mažumų teisės, kultūrinės teisės ir mažumų apsauga***

– Remiantis Europos žmogaus teisių konvencija ir Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijoje nustatytais principais bei atsižvelgiant į gerąją ES valstybių narių patirtį užtikrinti kultūrinę įvairovę ir skatinti pagarbą mažumoms bei jų apsaugą.

– Remiantis Europos žmogaus teisių konvencijos 1 protokolu užtikrinti mažumų teisinę apsaugą, ypač jų taikaus naudojimosi nuosavybe teisę.

*Kultūrinės teisės*

– Padidinti realias galimybes transliuoti laidas per radiją ir televiziją kitomis kalbomis negu turkų, visų pirma panaikinant tebesamus teisinius apribojimus.

– Imtis tinkamų priemonių, kad būtų remiamas kitų negu turkų kalbų mokymas.

*Padėtis rytuose ir pietryčiuose*

– Dėti pastangas, kad būtų sumažinti regioniniai skirtumai, ypač pagerinti padėtį Turkijos pietryčiuose, kad visi Turkijos piliečiai, įskaitant kurdų kilmės piliečius, turėtų daugiau ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių.

– Panaikinti kaimų apsaugos sistemą šalies pietryčiuose.

– Išvalyti tą teritoriją nuo priešpėstinių minų.

*Šalies viduje perkeltieji asmenys*

– Vadovaujantis JT Generalinio Sekretoriaus specialiojo atstovo perkeltųjų asmenų klausimams rekomendacijomis, tęsti priemones, kurių buvo imtasi siekiant padėti šalies viduje perkeltiesiems asmenims grįžti į vietas, iš kurių jie buvo iškelti.

– Toliau įgyvendinti teisės aktus dėl nuostolių, susijusių su terorizmu ir kova su terorizmu, kompensavimo. Užtikrinti, jog aukoms būtų kompensuojama sąžiningai ir greitai.

**Regioniniai klausimai ir tarptautiniai įsipareigojimai**

*Kipras*

– Užtikrinti tolesnę paramą pastangoms visapusiškai, remiantis JT sistema, išspręsti Kipro problemą, taip pat laikantis principų, kuriais remiantis buvo įkurta ES, ir prisidėti prie palankesnės aplinkos kūrimo siekiant visapusiško sprendimo.

– Iki galo įgyvendinti protokolą, kuriuo adaptuojamas Ankaros susitarimas atsižvelgiant į naujųjų valstybių narių įstojimą į ES, ir pašalinti visus esamus apribojimus laivams su Kipro vėliava bei laivams, kurie naudojami Kipro prekybai[5].

– Imtis konkrečių veiksmų siekiant kuo greičiau normalizuoti dvišalius Turkijos santykius su visomis ES valstybėmis narėmis, įskaitant Kipro Respubliką[6].

*Taikus sienos ginčų sprendimas*

– Toliau dėti pastangas išspręsti visus tebesančius sienos ginčus laikantis JT Chartijoje išdėstyto taikaus ginčų sprendimo principo, be kita ko, prireikus, kreipiantis į Tarptautinį teisingumo teismą.

– Tvirtai įsipareigoti palaikyti gerus kaimyninius santykius; spręsti nesutarimų su kaimyninėmis šalimis priežastis; nesiimti jokių veiksmų, kurie galėtų neigiamai paveikti taikų sienos ginčų sprendimo procesą.

**Ekonominiai kriterijai**

– Toliau vykdyti tinkamą fiskalinę ir pinigų politiką ir imtis tinkamų priemonių makroekonomikos stabilumui ir prognozuojamumui išlaikyti. Įgyvendinti tvarią ir veiksmingą socialinės apsaugos sistemą.

– Toliau stiprinti ekonominės politikos koordinavimą įvairiose institucijose ir politikos srityse, siekiant ūkiui suteikti nuoseklų ir tvarų ekonominės politikos pagrindą.

– Tęsti valstybei priklausančių įmonių privatizavimą.

– Tęsti rinkos liberalizavimą ir kainų reformas, visų pirma energetikos ir žemės ūkio srityse.

---

[5] Žr. taip pat 2005 m. rugsėjo 21 d. Europos bendrijos ir jos valstybių narių pareiškimą.

[6] Žr. taip pat 2005 m. rugsėjo 21 d. Europos bendrijos ir jos valstybių narių pareiškimą.

– Subalansuoti darbo rinką. Šiuo tikslu siekiant padidinti darbo jėgos dalyvavimo ir užimtumo lygį pagerinti paskatų struktūras ir darbo rinkos lankstumą; gerinti švietimo ir profesinio mokymo sistemą ir taip skatinti perėjimą nuo žemės ūkio prie paslaugų ekonomikos.

– Pagerinti verslo aplinką. Siekiant šio tikslo, pagerinti komercinių teisminių institucijų veikimą ir išsaugoti rinkos reguliavimo institucijų nepriklausomumą; patobulinti bankroto procedūras ir šalinti kliūtis pasitraukti iš rinkos.

– Nustatyti ir įgyvendinti priemones neoficialios ekonomikos problemai spręsti.

**Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus**

***1 skyrius: Laisvas prekių judėjimas***

– Panaikinti importo leidimų arba licencijų reikalavimus, taip pat neproporcingus reikalavimus dėl kitų produktų nei naudotos variklinės transporto priemonės pažymėjimų.

– Pateikti Komisijai planą, kuriuo numatoma panaikinti naudotų variklinių transporto priemonių importo leidimus.

– Baigti nustatyti priemones, prieštaraujančias EB sutarties 28–30 straipsniams, parengti planą joms pašalinti ir į Turkijos teisinę sistemą įtraukti abipusio pripažinimo sąlygą.

– Spręsti neišspręstą klausimą dėl teisės aktuose įtvirtintinos farmacijos produktų duomenų apsaugos.

***3 skyrius: Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas***

– Pateikti išsamią strategiją, kurioje būtų numatytas visų būtinų teisinio derinimo veiksmų ir veiksmų institucinių gebėjimų srityje, siekiant atitikti šio skyriaus *acquis,* tvarkaraštis.

– Tęsti teisės aktų derinimą su *acquis* dėl abipusio profesinės kvalifikacijos pripažinimo, konkrečiai numatant skirtingas akademinio pripažinimo ir profesinės kvalifikacijos pripažinimo procedūras ir priimant Direktyvoje 2005/36/EB nustatytus būtiniausius rengimo reikalavimus.

– Pradėti teisės aktų derinimą su *acquis* dėl pašto paslaugų.

***4 skyrius: Laisvas kapitalo judėjimas***

– Toliau šalinti apribojimus, turinčius poveikį tiesioginėms užsienio investicijoms iš ES.

– Pradėti su *acquis* derinti mokėjimo sistemų teisės aktus.

***5 skyrius: Viešieji pirkimai***

– Viešųjų pirkimų organizacijai suteikti užduotį užtikrinti politikos nuoseklumą ir valdyti jos įgyvendinimą.

– Pateikti išsamią strategiją, kurioje būtų numatytos visos reformos, kurių reikia teisės aktų derinimui ir institucinių gebėjimų stiprinimui, kad būtų atitinkama *acquis*.

*6 skyrius: Bendrovių teisė*

– Priimti naują Komercinį kodeksą.

*7 skyrius: Intelektinės nuosavybės teisė*

– Sustiprinti policijos, muitinės ir teismų sistemos gebėjimus užtikrinti intelektinės nuosavybės teises ir stiprinti šių institucijų koordinavimą.

– Imtis priemonių prieš prekės ženklų klastojimą ir piratavimą.

*8 skyrius: Konkurencijos politika*

– Priimti *acquis* reikalavimus atitinkantį Valstybės pagalbos įstatymą ir įsteigti nepriklausomai veikiančią valstybės pagalbos kontrolės instituciją, pajėgią laikytis esamų skaidrumo įsipareigojimų.

– Baigti rengti ir priimti *acquis* reikalavimus atitinkančią nacionalinę plieno sektoriaus pertvarkymo programą.

*9 skyrius: Finansinės paslaugos*

– Tęsti derinimą su naujais kredito institucijų ir investicinių įmonių kapitalo reikalavimais bei kitomis susijusiomis direktyvomis (dėl indėlių garantijų sistemos, likvidavimo ir reorganizavimo, finansinių konglomeratų, banko sąskaitų).

– Griežtinti bankų ir ne bankų finansų sektoriaus rizikos ribojimo ir priežiūros standartus; įsteigti nepriklausomą reguliavimo ir priežiūros instituciją.

*10 skyrius: Informacinė visuomenė ir žiniasklaida*

– Priimti naują su esama ES reguliavimo sistema suderintą Elektroninių ryšių įstatymą.

– Baigti priimti ir įgyvendinti pagrindines pradines sąlygas dėl 2002 m. ES reguliavimo sistemos.

– Tęsti teisės aktų derinimą garso ir vaizdo politikos srityje, visų pirma su Televizijos be sienų direktyva.

*11 skyrius: Žemės ūkis ir kaimo plėtra*

– Įsteigti IPARD (Pasirengimo narystei priemonės kaimo plėtros komponentas) agentūrą, akredituotą laikantis ES reikalavimų.

– Panaikinti prekybos jautiena, gyvais galvijais ir šalutiniais produktais apribojimus.

*12 skyrius: Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika*

– Priimti ES reikalavimus atitinkantį maisto, pašarų ir veterinarijos klausimus reglamentuojantį pagrindų įstatymą, sudarantį sąlygas visiškai perkelti ES *acquis*.

– Laikantis ES *acquis* užtikrinti galvijų identifikavimo ir registravimo bei jų judėjimo registravimo sistemos veikimą ir pradėti įgyvendinti atitinkamą sistemą, susijusią su avių ir ožkų judėjimo registravimu.

– Imtis reikiamų priemonių, kad Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacija Trakijos regioną pripažintų zona, kurioje nuo snukio ir nagų ligos apsisaugoma skiepijant.

– Remiantis ES *acquis* suklasifikuoti žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo įmones į kategorijas ir parengti nacionalinę šių įmonių modernizavimo programą.

***13 skyrius: Žuvininkystė***

– Sustiprinti administracines struktūras, visų pirma sukuriant centrinį už žuvininkystės reikalus atsakingą padalinį. Ypatingą dėmesį taip pat reikia skirti žuvininkystės tikrinimo ir kontrolės tarnybų stiprinimui.

– Priimti pataisytą Žuvininkystės įstatymą, kad jis atitiktų ES reikalavimus.

***14 skyrius: Transporto politika***

– Priimti Geležinkelių pagrindų įstatymą siekiant palaipsniui atverti Turkijos geležinkelių transporto rinką ir atskirti infrastruktūros valdymo ir paslaugų teikimo funkcijas.

– Toliau derinti jūrų sektoriaus teisės aktus ir juos įgyvendinti, ypač didelį dėmesį skiriant veiksmingai taršos prevencijai. Toliau stiprinti jūrų administravimą ir gerinti Turkijos laivyno saugumą bei įgyvendinti jūrų saugumo *acquis*.

– Aviacijos srityje dirbti siekiant rasti techninį sprendimą reikiamiems ryšiams sukurti ir deramai skrydžių saugai Pietryčių Vidužemio jūros regione užtikrinti.

– Pradėti Bendrijos paskyrimo pripažinimo procesą ir pateikti aiškią strategiją dėl laipsniško teisės aktų suderinimo su Bendro Europos dangaus *acquis*.

– Suderinti teisės aktus su atitinkamomis Europos civilinės aviacijos konferencijos politikos pareiškimo civilinės aviacijos saugumo srityje nuostatomis ir techninėmis sąlygomis ir jas įgyvendinti.

***15 skyrius: Energetika***

– Toliau derinti teisės aktus su vidaus dujų ir elektros rinkos *acquis* ir tarpvalstybinių elektros energijos mainų *acquis* bei tęsti jų įgyvendinimą, taip pat atsižvelgiant į galimą jos prisijungimą prie Energijos bendrijos sutarties. Užtikrinti sąžiningų ir nediskriminuojančių dujų perdavimo taisyklių įgyvendinimą.

– Toliau plėtoti įvairių reguliavimo institucijų administracinius gebėjimus ir užtikrinti jų nepriklausomumą.

– Stiprinti administracinius gebėjimus ir tęsti teisės aktų derinimą energijos vartojimo efektyvumo srityje, skatinti labai veiksmingą bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą ir plėtoti atsinaujinančią energiją transporto, elektros energijos gamybos ir šildymo bei vėsinimo srityse, įskaitant nustatant tinkamus ir ambicingus tikslus ir iniciatyvas.

– Prisijungti prie Jungtinės panaudoto kuro tvarkymo saugos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencijos.

***16 skyrius: Mokesčiai***

– Imtis praktinių žingsnių, kad būtų iš esmės sumažinti diskriminuojantys alkoholio gaminių, importuoto tabako ir importuotų cigarečių mokesčiai ir parengti su Komisija suderintą planą su aiškiomis gairėmis greitai panaikinti bet kokius likusius diskriminuojančius mokesčius.

– Toliau derinti teisės aktus PVM ir akcizo mokesčių srityje, visų pirma kiek tai susiję su jų struktūra ir taikomomis normomis.

– Toliau stiprinti ir modernizuoti mokesčių administravimą, įskaitant IT sektorių, siekiant padidinti teisės aktų laikymąsi ir pagerinti mokestinių pajamų surinkimą bei sumažinti šešėlinę ekonomiką.

***18 skyrius: Statistika***

– Remiantis ESA 95 laiku teikti pagrindinius nacionalinių sąskaitų duomenis.

– Laikantis ES reikalavimų suderinti informacijos rinkimo metodiką ir organizacinę sąrangą žemės ūkio statistiniams duomenims teikti.

– Baigti kurti verslo įmonių registrą.

***19 skyrius: Socialinė politika ir užimtumas***

– Sudaryti sąlygas veiksmingam socialiniam dialogui visais lygmenimis, *inter alia* priimant naujus teisės aktus, panaikinančius profesinių sąjungų veiklą ribojančias nuostatas, ir užtikrinant visapuses profesinių sąjungų teises.

– Pateikti nedeklaruoto darbo Turkijoje analizę ir parengti planą šiai problemai spręsti, remiantis bendru veiksmų planu dėl *acquis* vykdymo užtikrinimo visos darbo jėgos labui.

– Baigti rengti Bendrą integracijos memorandumą ir Bendrą užimtumo politikos prioritetų vertinimo dokumentą ir aktyviai įgyvendinti abu tolesnius procesus.

***20 skyrius: Įmonių ir pramonės politika***

– Priimti pataisytą išsamią pramonės politikos strategiją ir pataisytą MVĮ veiksmų planą.

***22 skyrius: Regioninė politika ir struktūrinių priemonių derinimas***

– Stiprinti institucinių struktūrų kūrimą ir administracinius programavimo, projektų rengimo, stebėjimo, vertinimo ir finansinio valdymo bei kontrolės gebėjimus, visų pirma atitinkamų ministerijų lygmeniu, įgyvendinti ES pasirengimo narystei programas, rengiantis įgyvendinti Bendrijos sanglaudos politiką.

***23 skyrius: Teismų sistema ir pagrindinės teisės***

– Stiprinti pastangas su *acquis* suderinti asmens duomenų apsaugos teisės aktus ir įsteigti nepriklausomą duomenų apsaugos priežiūros instituciją.

– *Dėl kitų prioritetų žiūrėti politinių kriterijų skirsnį.*

***24 skyrius: Teisingumas, laisvė ir saugumas***

– Toliau stiprinti visas teisėsaugos institucijas ir suderinti jų statusą ir veikimo būdus su Europos standartais, taip pat plėtojant tarpžinybinį bendradarbiavimą. Priimti etikos kodeksą ir sukurti nepriklausomą ir veiksmingą skundų teikimo sistemą, siekiant užtikrinti didesnę visų teisėsaugos institucijų atskaitomybę.

– Toliau dėti pastangas įgyvendinti Nacionalinį migracijos ir prieglobsčio veiksmų planą (taip pat parengiant gaires) ir padidinti tarptautinius standartus atitinkančius kovos su nelegalia migracija gebėjimus.

– Skubiai sudaryti readmisijos susitarimą su ES.

– Padaryti pažangą rengiantis priimti išsamų *acquis* atitinkantį Prieglobsčio įstatymą, įskaitant prieglobsčio įstaigos įsteigimą.

– Toliau dėti pastangas įgyvendinti nacionalinį integruoto sienų valdymo veiksmų planą, taip pat nustatant tikslias gaires. Turi būti imtasi veiksmų sukurti naują Sienų įstatymo vykdymo užtikrinimo instituciją.

– Įgyvendinti nacionalinę kovos su organizuotu nusikalstamumu strategiją. Sustiprinti kovą su organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais ir žmonėmis, sukčiavimu, korupcija ir pinigų plovimu.

***26 skyrius: Švietimas ir kultūra***

– Sustiprinti nacionalinės „Mokymosi visą gyvenimą“ ir „Veiklaus jaunimo“ programų agentūros administracinius gebėjimus, kad ji galėtų susidoroti su padidėjusiu darbo krūviu.

***27 skyrius: Aplinka***

– Priimti visapusišką laipsniško *acquis* perkėlimo, įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo strategiją; joje turi būti pateiktas reikiamų administracinių gebėjimų nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu bei reikiamų finansinių išteklių plėtojimo planas su gairėmis ir tvarkaraščiu.

– Tęsti *acquis*, visų pirma horizontalaus poveikio ir pagrindinių teisės aktų, tokių kaip poveikio aplinkai vertinimo, įskaitant tarpvalstybinius aspektus, perkėlimą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, bei stiprinti administracinius gebėjimus.

– Priimti nacionalinį atliekų tvarkymo planą.

***28 skyrius: Vartotojų ir sveikatos apsauga***

– Toliau derinti teisės aktus su *acquis* vartotojų apsaugos ir sveikatos srityse, įskaitant kraujo, audinių ir ląstelių bei tabako sritis, ir užtikrinti tinkamas administracines struktūras bei įgyvendinimo užtikrinimo gebėjimus.

– Stiprinti teismų gebėjimą, taip pat organizuojant mokymus, užtikrinti vartotojų teisės aktų aiškinimo nuoseklumą.

***29 skyrius: Muitų sąjunga***

– Suderinti teisės aktus dėl laisvųjų zonų, visų pirma muitinės tikrinimo ir mokesčių audito taisykles, su šios srities *acquis*.

– Sustiprinti muitinės administracijos teisės aktų, ypač susijusių su kova su neteisėta prekyba ir padirbinėjimu, įgyvendinimo užtikrinimo gebėjimus. Tęsti pasirengimą užtikrinti IT sistemų sąveiką su Europos Sąjungos IT sistemomis.

– Panaikinti atleidimo nuo muito mokesčio lengvatą į Turkiją įvažiuojantiems keliautojams neapmuitinamų prekių parduotuvėse parduodamoms prekėms, kurioms taikomi Muitų sąjungos reikalavimai.

***30 skyrius: Išorės santykiai***

– Suderinti poziciją su ES pozicija Pasaulio prekybos organizacijoje dėl Dohos vystymosi darbotvarkės bei su ES pozicija OECD.

– Užbaigti derinimą su Europos bendrijos bendrosios lengvatų sistemos režimu.

– Toliau siekti sudaryti numatytus *acquis* atitinkančius laisvosios prekybos susitarimus su trečiosiomis šalimis.

***31 skyrius: Užsienio, saugumo ir gynybos politika***

– Tęsti derinimą su ES bendrosiomis pozicijomis, deklaracijomis, pareiškimais ir demaršais dėl Bendros užsienio ir saugumo politikos.

– Suderinti politiką trečiųjų šalių atžvilgiu ir poziciją tarptautinėse organizacijose su ES ir jos valstybių narių politika ir pozicija, įskaitant susijusią su visų ES valstybių narių naryste atitinkamose organizacijose ir su tokiais susitarimais kaip Wassenaaro.

***32 skyrius: Finansų kontrolė***

– Priimti atnaujintą Viešosios vidaus finansų kontrolės (VVFK) politikos dokumentą ir su VVFK susijusius teisės aktus.

– Priimti numatytus Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) standartus ir gaires atitinkančius teisės aktus, kuriais būtų užtikrintas Turkijos audito rūmų veikimas.

– Sukurti nepriklausomai veikiančią kovos su sukčiavimu struktūrą, kuriai būtų pavesta vykdyti ES finansinių interesų apsaugą.

### 3.2. Vidutinės trukmės prioritetai

**Ekonominiai kriterijai**

– Užbaigti privatizavimo programą.

– Užtikrinti viešųjų finansų tvarumą.

– Toliau gerinti bendrą švietimo ir sveikatos apsaugos lygį, ypač daug dėmesio skiriant jaunajai kartai ir moterims.

– Modernizuoti šalies infrastruktūrą, visų pirma energetikos ir transporto, siekiant sustiprinti bendrą ūkio konkurencingumą.

**Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus**

***2 skyrius: Laisvas darbuotojų judėjimas***

– Užtikrinti, kad valstybinės užimtumo tarnybos turėtų reikiamus gebėjimus dalyvauti EURES (Europos užimtumo tarnybų) tinklo veikloje.

– Toliau stiprinti administracines struktūras, visų pirma susijusias su socialinės apsaugos sistemų derinimu.

***3 skyrius: Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas***

– Toliau naikinti kliūtis įsisteigimo teisei ir laisvei teikti tarpvalstybines paslaugas.

– Tęsti teisės aktų derinimą su *acquis* dėl pašto paslaugų.

– Tęsti teisės aktų derinimą su abipusio profesinės kvalifikacijos pripažinimo *acquis*, ir visų pirma siekti panaikinti tautybės reikalavimus.

***5 skyrius: Viešieji pirkimai***

– Įgyvendinti viešųjų pirkimų strategiją.

– Skatinti naudoti elektronines priemones atliekant viešųjų pirkimų procedūras.

***6 skyrius: Bendrovių teisė***

– Priimti ES standartus atitinkančią bendro pobūdžio finansinės atskaitomybės sistemą bendrovių apskaitos ir audito srityse.

– Griežtinti informacijos teikimo reikalavimus. Visų pirma iškelti bendrovėms bendrą reikalavimą registruoti juridinių asmenų audito ataskaitas ir konsoliduotas finansines ataskaitas, kad jas būtų galima skelbti viešai.

***7 skyrius: Intelektinės nuosavybės teisė***

– Tęsti teisės aktų derinimą ir užtikrinti veiksmingą su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusių teisės aktų vykdymą.

*8 skyrius: Konkurencijos politika*

– Derinti antrinės teisės aktus valstybės pagalbos srityje.

– Užtikrinti skaidrumą valstybės pagalbos srityje, laikantis galiojančių dvišalių įsipareigojimų. Informuoti Bendriją apie visas galiojančias pagalbos schemas ir iš anksto pranešti apie bet kokią pagalbą, kurią rengiamasi teikti.

*10 skyrius: Informacinė visuomenė ir žiniasklaida*

– Tęsti elektroninių ryšių srities *acquis* perkėlimą į nacionalinę teisę ir jos įgyvendinimą bei pasirengti visiškam rinkų liberalizavimui.

– Toliau derinti teisės aktus su *acquis* garso ir vaizdo srityje ir stiprinti reguliavimo institucijos nepriklausomumą bei administracinius gebėjimus.

*11 skyrius: Žemės ūkis ir kaimo plėtra*

– Toliau kurti žemės sklypų identifikavimo sistemą ir nacionalinę ūkininkų registravimo sistemą, siekiant pasirengti tikrinimams, susijusiems su žemės ūkio paskirties žeme.

– Atsižvelgiant į ateityje numatomų priemonių žemės ūkio ir aplinkos srityse įgyvendinimą, pradėti rengtis bandomųjų veiksmų aplinkos ir kaimo srityje vykdymui.

*12 skyrius: Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika*

– Priimti gyvūnų ligų kontrolės priemones ir parengti ligų išnaikinimo planus, kai to reikia atsižvelgiant į gyvūnų sveikatos padėtį.

– Padidinti kontrolės gebėjimus ir laboratorijų pajėgumus maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos srityse, ypač susijusius su etaloninėmis laboratorijomis, likučių bandymais (įskaitant kontrolės planus) ir mėginių ėmimo tvarka.

– Derinti teisės aktus dėl užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir gyvūninės kilmės šalutinių produktų bei pradėti kurti reikalingą rinkimo ir tvarkymo sistemą.

*13 skyrius: Žuvininkystė*

– Sukurti patikimą išteklių vertinimo sistemą, kuri teiktų tikslius duomenis apie jūros išteklius.

– Suderinti esamą laivyno registrą su ES reikalavimais.

*14 skyrius: Transporto politika*

– Tęsti teisinį ir administracinį teisės aktų derinimą su transporto *acquis*, visų pirma dėl kelių transporto ir skrydžių saugos.

– Stiprinti ES standartus atitinkančius gebėjimus įgyvendinti ES *acquis*, įskaitant kontrolės priemones.

***15 skyrius: Energetika***

– Užtikrinti, laikantis direktyvų dėl elektros ir dujų, konkurencingos vidaus energijos rinkos sukūrimą. Toliau stiprinti veikiančiai ir konkurencingai energijos rinkai reikalingas administracines ir reguliavimo struktūras.

– Priimti Branduolinės saugos įstatymą, kuriuo būtų užtikrinta aukšto lygio ES standartus atitinkanti branduolinė sauga.

***16 skyrius: Mokesčiai***

– Tęsti akcizo mokesčių ir PVM derinimą, visų pirma atskaitymų, atleidimo nuo mokesčių, specialiųjų schemų, mokesčių grąžinimo ir sumažintų normų taikymo srityse.

***18 skyrius: Statistika***

– Stiprinti koordinuojantį *Turkstato* vaidmenį ir pagerinti administracinius gebėjimus laiku užtikrinti duomenų surinkimą, tvarkymą ir sklaidą.

***19 skyrius: Socialinė politika ir užimtumas***

– Tęsti *acquis* perkėlimą į nacionalinę teisę ir bendradarbiaujant su socialiniais partneriais stiprinti su šiomis sritimis susijusias administracines ir teisėsaugos struktūras, įskaitant darbo inspekcijas.

– Stiprinti gebėjimus vertinti ir stebėti darbo rinką ir socialinę raidą bei spręsti struktūrines problemas.

***21 skyrius: Transeuropiniai tinklai***

– Teikti prioritetą projektams, nustatytiems remiantis Transporto infrastruktūros poreikių įvertinimu bei Europos bendrijos transeuropinio tinklo (TEN) energetikos gairėse nustatytiems bendros svarbos projektams.

***22 skyrius: Regioninė politika ir struktūrinės politikos priemonių koordinavimas***

– Plėtoti administracinius gebėjimus centriniu, regionų ir vietos lygmenimis, rengiantis ateityje galimam Bendrijos sanglaudos politikos įgyvendinimui.

***24 skyrius: Teisingumas, laisvė ir saugumas***

– Spartinti pastangas sukurti *acquis* atitinkančią integruotą sienų valdymo sistemą, paremtą glaudžiu institucijų derinimu ir personalo profesionalumu, kuri *inter alia* apimtų išankstinės patikros mechanizmą, skirtą prie sienos nustatyti žmones, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga.

– Tęsti teisės aktų derinimą su *acquis* prieglobsčio srityje, visų pirma panaikinant prie Ženevos konvencijos pridedamą geografinę išlygą ir stiprinant pabėgėlių apsaugos, socialinės pagalbos ir integracijos priemones.

– Užtikrinti, kad Turkijos teisės aktai atitiktų *acquis* civilinių bylų srityje ir stiprinti teismų gebėjimą taikyti *acquis*.

*27 skyrius: Aplinka*

– Toliau perkelti ir įgyvendinti *acquis*, susijusį su pagrindiniais teisės aktais, tarptautinėmis aplinkos apsaugos konvencijomis ir teisės aktais dėl gamtos apsaugos, vandens kokybės, cheminių medžiagų, pramonės taršos ir rizikos valdymo bei atliekų tvarkymo.

– Toliau siekti, kad aplinkos apsaugos reikalavimai būtų įtraukiami į kitų sektorių politiką.

*28 skyrius: Vartotojų ir sveikatos apsauga*

– Užtikrinti aukštą apsaugos lygį veiksmingai taikant vartotojų apsaugos taisykles ir įtraukiant atitinkamas vartotojų organizacijas.

– Psichikos sveikatos srityje sukurti bendruomenines tarnybas, kurios būtų alternatyva hospitalizavimui, ir užtikrinti, kad psichikos sveikatos priežiūrai būtų skiriama pakankamai lėšų.

*29 skyrius: Muitų sąjunga*

– Užbaigti muitų teisės aktų dėl dvejopo naudojimo gaminių ir technologijų, prekursorių ir suklastotų bei piratinių prekių, derinimą.

*32 skyrius: Finansų kontrolė*

– Turkijos baudžiamąjį kodeksą suderinti su ES finansinių interesų apsaugos konvencija ir jos protokolais.

## 4. PROGRAMAVIMAS

Finansinė parama Stojimo partnerystėje nustatytiems prioritetams įgyvendinti bus teikiama pagal dvi finansines priemones: 2006 m. ir anksčiau priimtos programos bus įgyvendinamos remiantis 2001 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 dėl pasirengimo stojimui finansinės paramos Turkijai. Nuo 2007 m. priimtos programos ir projektai bus įgyvendinami remiantis 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1085/2006 (IPA). Pagal abi priemones Komisija priėmė arba priims finansavimo sprendimus, kuriuos priėmus Komisija ir Turkija pasirašys finansavimo susitarimus. Finansavimo susitarimai teikia teisinį pagrindą konkrečių programų įgyvendinimui.

Be to, Turkija gali naudotis finansavimu pagal daugiašales ir horizontalias programas.

## 5. SĄLYGIŠKUMAS

Bendrijos parama finansuojant projektus naudojant pasirengimo narystei priemones priklauso nuo to, kaip Turkija vykdys savo įsipareigojimus pagal EB ir Turkijos susitarimus, įskaitant Muitų sąjungos sprendimą 1/95 ir kitus sprendimus, ir kokių imsis tolesnių priemonių, kad atitiktų Kopenhagos kriterijus, bei kokią pažangą darys vykdydama konkrečias šios persvarstytos Stojimo partnerystės prioritetines užduotis.

Jei Turkija nesilaikys šių bendrųjų sąlygų, Taryba, vadovaudamasi Reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 arba Tarybos reglamento (EB) Nr. 1085/2006 21 straipsniu, gali priimti sprendimą sustabdyti finansinę paramą. Konkrečios sąlygos taip pat yra įtrauktos į atskiras metines programas. Priėmus finansavimo sprendimus, su Turkija bus pasirašytas finansavimo susitarimas.

## 6. STEBĖSENA

Stojimo partnerystės įgyvendinimas tikrinamas naudojantis mechanizmais, nustatytais Asociacijos susitarime, ir remiantis Komisijos pažangos ataskaitomis.

Asociacijos susitarimo pakomitečiai suteikia galimybę peržiūrėti Stojimo partnerystės prioritetų įgyvendinimą ir pažangą, daromą derinant ir įgyvendinant teisės aktus bei užtikrinant jų vykdymą. Asociacijos komitetas aptaria bendrus pokyčius, pažangą ir problemas siekiant įvykdyti Stojimo partnerystės prioritetus, taip pat konkretesnes pakomitečių jam nurodytas problemas.

Kaip vykdomos pasirengimo stojimui finansinės paramos programos, drauge stebi Turkija ir Europos Komisija per Jungtinį IPA priežiūros komitetą. Siekiant užtikrinti stebėsenos veiksmingumą, pagal visus finansavimo susitarimus finansuojamuose projektuose turi būti nurodyti patikrinami ir išmatuojami pasiekimų rodikliai. Šiais rodikliais pagrįsta stebėsena padės Komisijai, Jungtiniam IPA priežiūros komitetui ir Turkijai vėliau prireikus perorientuoti esamas programas ir sukurti naujas. Jungtinis IPA priežiūros komitetas užtikrina, kad pagal pasirengimo narystei programas finansuojami veiksmai būtų suderinti su Stojimo partnerystės programa.

Prireikus, Stojimo partnerystės programa ir toliau bus iš dalies keičiama, remiantis 1998 m. kovo 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 622/98 dėl pagalbos valstybėms kandidatėms pagal pasirengimo narystei strategiją, visų pirma dėl Stojimo partnerystės programų nustatymo[7] 2 straipsniu.

[7] OL L 85, 1998 3 20, p. 1.